

RSSS
ISSN:2148-2691

Researcher: Social Science Studies

(2019) Cilt 7 / Sayı 2, s. 64-76

0-6 Yaş Grubu Çocuğun Dünyasında Mobilya Tasarımı

Deniz DEMİRARSLAN ¹

Özet

İnsan, doğumdan erken yetişkin dönemine kadar geçen sürede hızlı büyüme gösteren canlılardan birisidir. Fiziksel ve psikolojik açıdan en hızlı ve değişken gelişme de 'ilk çocukluk devresi' olarak isimlendirilen 0-6 yaş döneminde görülmektedir. Bu dönemde gerek kalıtım gerekse de çevre koşulları ile gelişen çocuk emekleme, yürüme, oturma, hareket, temel becerileri kazanma gibi birçok etkinlikleri yerine getirirken çevreyle olan ilişkisinde önemli uyum süreçleri yaşamakta ve bu süreçte mekân ve içinde yer alan eşyaların etkisi de büyük olmaktadır. Çocukların günlük yaşamda içinde buldukları mekânı kullanım şekli ve süreleri yetişkinlerden oldukça farklıdır. Oysa çocuklarla ilgili mekânların ve eşyaların tasarımı ise yetişkinlerin kontrolü altında bulunmakta; çocuğun fiziksel ve psikolojik gelişimi göz ardı edilmektedir. Günümüzde eğitim bilimciler tarafından çocuk odasının çocuğun gelişimi üzerindeki etkileri önemle vurgulanmasına rağmen; çocuk odası tasarımı halen daha tasarım dünyasının ihmal ettiği bir konudur. Türkiye ve dünyada genellikle de konuya yaklaşım ve getirilen çözümler oda içinde kullanılan yatak, dolap, masa, sandalye gibi eşyaların boyut olarak küçültülerek çocuklara sunulması olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tür yaklaşımlar, çocuğun algısal ve bilişsel gelişmesini engellemekle kalmayıp, mekân içinde kaza riskini de artırmaktadır. Belki de yapılması gereken, tasarımcıların çocuğun dünyasına olabildiğince yaklaşarak bedensel ve zihinsel tüm ihtiyaçlarını anlamaya ve yanıtlamaya çalışmalarıdır. Bu çalışmada, bir yandan çocuğun gelişimine ilişkin genel bilgi verilirken diğer yandan da 0-6 yaş grubu çocuk için mobilya tasarım ölçütleri incelenecek, bu ölçütler göz ardı edildiğinde ise beliren sorunlar ortaya konulacaktır.

Anahtar kelimeler: çocuk, çocuk mekânı, tasarım, mobilya.

Furniture Design In The World Of 0-6 Age Group Child

Abstract

Human beings are one of the organisms that show rapid growth from birth to early adult period. The most rapid physical and psychological development is seen in the 0-6 age group. In this period, children who develop with both heredity and environmental conditions have experienced many adaptations to their environment while performing many activities such as crawling, walking, sitting, movement, gaining basic skills. The way in which children use the place they live in is quite different from adults. However, the design of the places and objects related to children is under the control of adults; physical and psychological development of the child is ignored. Although the effects of the children's room on the child's development have been emphasized by educational scientists today; the design of children's rooms is still a neglect of the design world. Turkey and in the world generally be subject to the approach and solutions used in the bedroom, wardrobes, tables, chairs scaled down in

¹ Doç., Dr., Kocaeli Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, İç Mimarlık Bölümü, demirarslandeniz@gmail.com

size, such as the delivery of goods emerges in kids. However, such approaches not only prevent the child's perceptual and cognitive development, but also increase the risk of accidents within the space. Perhaps what needs to be done is that the designers try to understand and respond to all their physical and mental needs by approaching the child's world as much as possible. In this study, while giving general information about the development of the child, on the other hand, furniture design criteria will be examined for 0-6 age group children and problems will be revealed when these criteria are ignored.

Keywords: child, children space, design, furniture.

Giriş

Unicef tarafından hazırlanan ve Taraf Devletlerce kabul edilen Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin 1. Maddesine göre on sekiz yaşına kadar her insan çocuk olarak kabul edilmektedir (URL-1). Türk Dil Kurumu ise çocuk sözcüğünü anne karnında ya da bebeklik çağı ile erginlik çağı arasındaki gelişme döneminde bulunan insan olarak tanımlamaktadır (URL-2).

Çocuğun doğumdan erken yetişkin dönemine kadar olan gelişimi fiziksel ve psikolojik olmak üzere iki boyutludur. Kilo- boy artışı gibi sayısal değişikliklerden oluşan fizyolojik gelişim, 'büyüme' olarak da adlandırılmakta ve mekân tasarımında antropometrik veriler açısından değerlendirilmektedir (Doğramacı,1984, s.31). Çok hızlı bir büyüme evresi geçiren çocukta 18 aya kadar ölçüler cinsiyet farkına göre büyük değişiklikler göstermemektedir. Ancak, 18 ay- 6 yaş grubunda cinsiyetler arası bedensel ölçü farklılıkları ortaya çıkmaktadır. Bu açıdan çocukla ilgili mekân ve eşya tasarımında antropometrik verilerin doğru elde edilerek kullanılması, çocuğun bedensel gelişiminde karşılaşılabilecek olumsuzlukların giderilmesinde yardımcı olacaktır (Sanes & Jessel, 2000, s.5; Tideman & Gustafsson, 2003, s.7).

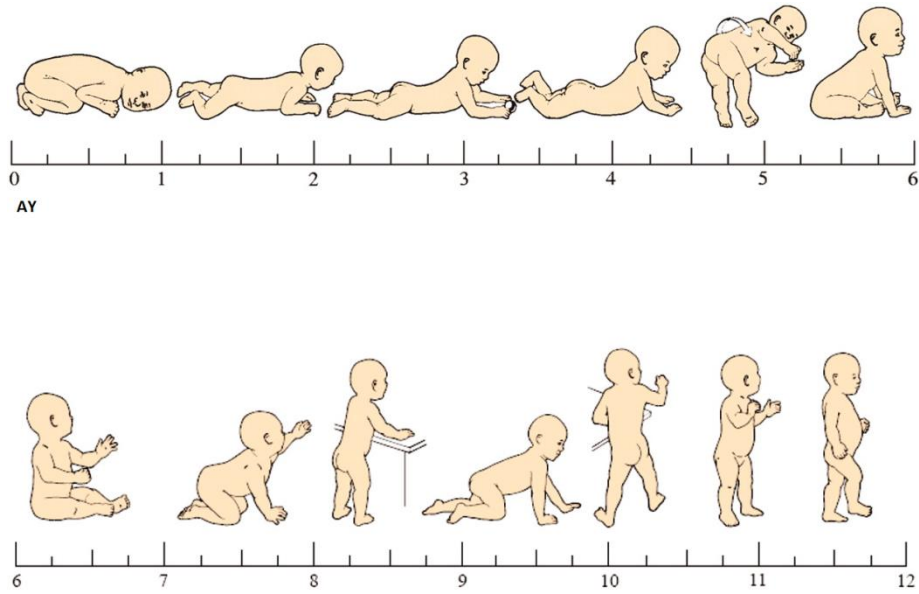
'Gelişim' olarak tanımlanan psikolojik gelişim ise hem algısal ve zihinsel hem de duygusal yönde oluşmaktadır. Gelişimin temelinde bilişsel gelişim, bilişsel gelişimin temelinde ise bilgilenmeyle zihinsel etkinlikler arasındaki yakın bir ilişki bulunmaktadır. Çocuğun gelişimi ve eğitiminde önemli bir yer tutan bu ilişki bilgiye ulaşma, bilgiyi saklama, bilgiyi yorumlama ve düzenleme, bilgi değerlendirme ve bilgiyi kullanma süreçlerini kapsamaktadır. Burada sözü edilen algısal ve zihinsel gelişim; çevredeki nesne ve olayların benzer ve farklı yönlerinin algılanması, yorumlanması, değerlendirilmesi ve gerektiğinde kullanılmasıdır. Duygusal gelişim ise duyu ve heyecanların gelişimi ile bilişsel etkinlik ve gereksinmelerin doyurulmasıdır. Çocuğun algısal etkinlik sürecinde gelişen ve farklılaşan duyguları çocuğun eğitimini hızlandırmaktadır (Gardner, 1978, s.105).

Çocuğun gelişim ve büyüme süreci, yukarıda da değinildiği üzere belirli dönemlere göre farklılaşan ve çocuğun içinde bulunduğu çevreyle gelişen bedensel ve zihinsel özellikler taşımaktadır. Bu özellikler doğumdan ergenliğe kadar olan süreçte,

- 0-36 ay bebeklik dönemi,
- 3-6 yaş arası ilk çocukluk dönemi ya da okul öncesi çağ,
- 6-11 yaş arası son çocukluk dönemi ya da okul çağı ve

▪11-20 yaş arası ergenlik dönemi olmak üzere dört ayrı dönem içerisinde incelenmektedir (Demirarslan & Aytöre, 2004).

Tüm bu dönemlerde çocuğun içinde bulunduğu çevrede gelişimini sürdürebilmesi için güvenlik, ait olma, bağlanma, saygınlık, kendini kanıtlama, duygusal ve estetik doyum gibi etkenlere ihtiyacı bulunmaktadır (Lang, 1987, s.5). Esasen tüm bu ihtiyaçlar sadece çocuklar için değil; tüm yaş grubundaki insanlar için gerekli ve önemli gereksinimlerdir. Ancak bu ihtiyaçlar ile birlikte çocukların beğeni, merak ve hoşnutsuzluk duyguları da yetişkinlerden farklıdır (Druin, 2002, s.1). Çocukluk dönemlerinin içinde '0-6 yaş dönemi' eğitimin özünü oluşturmaktadır ve davranış ve alışkanlıkların temellerinin atıldığı dönem olması açısından önemlidir. Fiziksel gelişim ve olgunlaşmanın yanında dil, düşünce, oyun ve 'psiko-motor gelişim' olarak isimlendirilen hareket gelişimi ile çocuk altı yaşına geldiğinde kişiliğinin temel yapısı belirlenmiş olmaktadır (Ertuğrul, 1994, s.37). Psiko-motor gelişim, fiziksel büyüme ve merkezi sinir sisteminin gelişimine paralel olarak organizmanın isteme bağlı, hareketlilik kazanması olarak tanımlanır (Yeşilyaprak, 2018, s.61). Okul öncesi bu dönemde çocuğun içinde bulunduğu fiziksel ve sosyal çevre, temel ihtiyaçlara bağlı olarak gelişmekte, çocuk bu çevrede diğer insanlarla ve ortamlarla yakın ilişki kurmaktadır (Şekil-1, 2, Fotoğraf - 1).

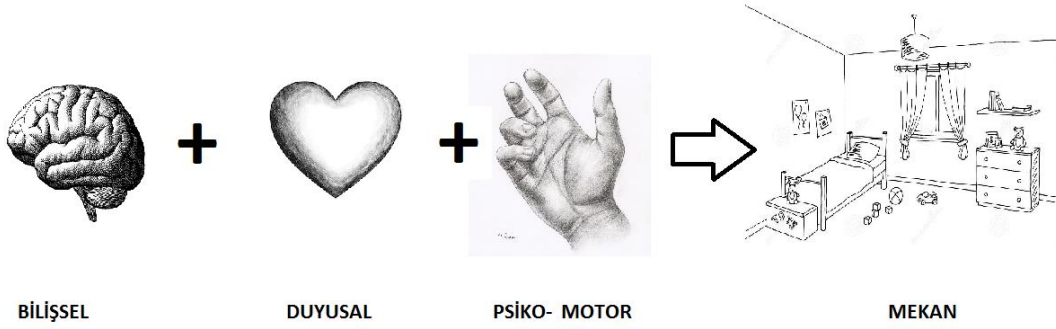

Şekil 1. Çocuklarda Aylara Göre Psiko-motor Gelişim (Johnson ve Blasco, 1997, s. 230-231).

Fotoğraf 1. Psiko-Motor Hareketler ile Çocuğun Gelişiminde Mobilya Tasarımının Etkisi (URL-3).

Özellikle 0-6 yaş grubu çocuk için içinde yaşadığı ev, dış dünyayı tanıdığı ilk çevre olması nedeniyle önemlidir. Ev çocuğun dünyasıdır. Bu dönemde çocuk sosyal çevre, aile ve toplum ilişkilerini algılamakta, fiziksel çevreyse çocuğun mekân algısını oluşturan her türlü donanım, mobilya, oyuncak gibi nesnelere oluşmaktadır (Demirarslan, 2004). İlk çocukluk devresinde çevrenin tanınmasında algılama önemli bir unsurdur. Mekân ise tamamen algı ile oluşan bir kavramdır. Ya da başka bir ifade ile mekân algı ile gelişen ve beş duyu organı ile algılanabilen bir oluşumdur (Demirarslan, 2007, s. 61) . Algılama, daha anne karnundayken başlamaktadır. Çocuk doğumdan sonra 2. ayda ışığı ve hareket eden küçük cisimleri algılamakta, 3. aydan sonra çevresini yarı bilinçli bir şekilde incelemekte, canlı kırmızı rengi ve hareketli cisimleri algılayabilmektedir. 6. aydan sonra kırmızı, mavi, sarı gibi canlı ana renkleri görebilmekte, anne-babasını olduğu kadar odasını tanıyabilmekte, bir odadan diğerine geçerken her yeri dikkatlice incelemektedir. Çocukta mekân kavramı ise 2 yaşında başlamakta ve 12 yaşında yetkinlik kazanmaktadır (Akarsu, 1984, s.31-33). Bu dönemde nesnelere mekânda konumlarını ve hareket ilişkilerini kavramakta, çevresini kendi deneyim ve hareketlerine göre dengelemeye ve düzenlemeye başlamaktadır. 0-3 yaş grubundaki çocuk, mekân içinde çevresindekilere bağımlı iken; 3-6 yaş grubundaki bir çocuk bedensel, zihinsel ve hareket açısından geliştiği ve oyun oynayarak öğrendiği için zamanının büyük bölümünü odasında geçirmektedir. 0-6 yaş grubundaki çocuk, mekândaki nesnelere sembol olarak görebilmektedir. Oda içindeki eşyalar özellikle 2 yaşındaki bir çocuk için her şeyden önce birer oyuncaktır (Tideman & Gustafsson, 2003, s.8). Renk ise, bu yaş grubundaki çocuğun çevresini algılamasında bir başka önemli etmendir. Artık 6 yaşına gelmiş bir çocuk mekânın tamamını bilişsel, algısal ve psiko-motor olarak algılamaktadır.

Şekil 2. 6 Yaşına Gelmiş Bir Çocuk Mekânın Tamamını Bilişsel, Algısal ve Psiko-Motor Olarak Algılamaktadır.

0-6 Yaş Grubu Çocuk İçin Mobilya Tasarımı

Antropometrik açıdan konu ele alındığında; ev içinde eşyaların kendi boyutlarından büyük olduğu bir ortamda yaşayan çocuğun, odasında kendi boyutlarına uygun, kullanabileceği eşyalara gereksinimi bulunmaktadır. Yukarıdaki bölümde de kısaca özetlenen bedensel ve zihinsel birçok eylemi gerçekleştirebilen çocuk, doğru tasarlanmış bir mekânda yeteneklerini geliştirebileceği gibi, kendi dünyasına da sahip olabilecektir. Oysa günümüzde birçok aile tarafından konutlarda, çocuk için belirli bir mekân ayırlamadığı gibi, oturma odaları aynı zamanda çocuk için yatma ve oyun mekânı olarak da kullanılmaktadır. Öte yandan ebeveynler, çocuğun odasını çocukların yalnızca uyudukları bir mekân olarak düşünmekte ve günlük yaşamlarının büyük bir bölümünü burada geçirdiklerini göz ardı etmektedirler. Çocuğun yattığı, oynadığı odanın belirlenmesinden, mobilyaya, renklere kadar birçok karar yetişkinler tarafından alınmaktadır. Ancak bu tür yaklaşımlar, çocukların kişilik gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir. Çocuk odası için eşya tasarlarken, yetişkinlerin kullandığı eşyaların boyutlarını küçülterek çocuklara sunmak, hazır oyuncakların çocuğun hayal gücünü ve yaratma yeteneğini sınırlamasına benzemektedir (Fotoğraf-2, 3).

Fotoğraf 2. Yetişkinlerin Kullandığı Eşyaların Boyutlarını Küçülterek Çocuklara Sunmak Çocukların Hayal Dünyasını Kısıtlayıcı Bir Uygulamadır (URL-4).

Fotoğraf 3. Çocuk Odasında Modüler, Yaratıcı Ve Esnek Kullanım Sağlayan Oturma Mobilyaları Tasarımı (URL-5).

Her şeyden önce çocuk odası için tasarlanan mobilya işlevsel, ergonomik, modüler ve esnek olmalıdır. Böylece üretim tekniklerinden maliyete ve kullanım kolaylığına dek birçok yarar sağlanmakta, tasarımda ise esneklik önem kazanmaktadır. Çocuk

mobilyasında esneklik, temel sistemi değiştirmeden, koşulları değiştirmeyi sağlama yeteneği olarak tanımlanmaktadır (Doğramacı, 1984, s.20). Çocuk, oyun ve öğrenme kavramlarını birleştirerek, esnek ve değiştirilebilir yaklaşımlarla tasarlanan mobilyaları kullanırken kendisi için yeni ortamlar yaratabilecek ve kullanırken de eğlenecektir. Doğumdan itibaren kullanılmaya başlanan mobilyalar çocuğun büyümesiyle ilerideki gereksinimlere de ayak uydurabilmelidir. Önceden alınan mobilyaya yeni eklerle farklı bir görünüm ve işlev kazandırılmalıdır (Fotoğraf- 4).

Öte yandan çocuğun gelişimine göre mekân ve mobilya kullanımı için yaşların temel özelliklerinin bilinmesi ve tanımlanması gerekmektedir. Örneğin; 18 aylık çocuk 1-2 metre öteye bakarak dikkatle koşabilirse de önündeki engelleri aşamadığından yer aldığı mekânlarda herhangi bir sabit engel bulundurulmamasına dikkat edilmelidir. 2 yaşındaki çocuklar oyuncaktan çok çevredeki eşyalarla oynamak istemekte ve bu oyunların başında eşyaları devirmek gelmektedir. Bu nedenle çocuğa rahatça oynayabileceği bir oyun alanı ayrılmalıdır. Tasarımcı, çocuğun yere düşme olasılığına karşı gerekli önlemleri almalı, masa ve dolap gibi mobilyaları çocuğun yürüyüşünü engellemeyecek şekilde tasarlamalıdır (Emanuelson, 2000, s.22). Ayrıca 2 yaşından itibaren çocuklar, mobilyaların kapaklarını ve çekmecelerini açabilmekte, 3 yaşındaki bir çocuk ise belli bir konuya kısa süreli odaklanabilmektedir. 4 yaşındaki bir çocuk ise tırmanmaktan hoşlandığından, oda içerisinde çocuğun tırmanabileceği yerler çevresinde bir kaza olasılığına karşı önlemler alınmalı ve bu durumu odasında özel tasarlanmış ürünler üzerinde tatmin etmesi tasarımcı tarafından sağlanabilmelidir (Fotoğraf- 5). Çocuk bu yaşta, çeşitli malzemelerle bir şeyler üretmeye çalıştığından, yaratıcılığını geliştirmek için odasında çözebileceği bilmeceler içeren elemanlar tasarlanması, çocuğun psikolojik gelişimine katkıda bulunacaktır. 6 yaşındaki çocukta denge geliştiğinden bisiklete binebilir, ip atlayıp tempolu yürüyebilir, kendi etrafında dönebilir ve ritmik hareketlerle top oynayabilir. Bu yaştaki çocuk için oyun alanları, rahat ve esnek olmalı, eşyalar değişik yerleştirme biçimlerine olanak tanınmalıdır. Çocuğun tüm bu özellikleri tasarımcı tarafından mekân içerisinde çocuğun hareketlerini kontrol etmekte kullanılabilir (Gardner,1993, s.15).

Fotoğraf 4.Modüler, Esnek ve Yaratıcı Kullanım Sağlayan Çocuk Odası Mobilyası
Tasarımı (URL-6)

Özellikle iyi düzenlenmiş eylem alanı, çocuğun çalışma ve düzenlilik alışkanlığını geliştirdiğinden 6 yaşındaki bir çocuk için taşınabilir çalışma masası gerekli bir mobilyadır. Çocukların arkadaşlarıyla oynayabileceği düşünülerek odalarda depolanması kolay, yükseklikleri ayarlanabilen modüler oturma mobilyaları, aynı zamanda çocuk için eğlenceli bir oyuncak görevi de görecektir (Fotoğraf- 5). Yatak mobilyası, çocukların bedenlerinin sağlıklı gelişmesini destekleyen eşyalar olduğundan, uyuma işlevini sağlayan bir mobilyanın ötesinde, çocuğun motor hareketlerinin geliştirilebileceği bir alan olarak düşünülmelidir. Yetişkinler, sürekli kullanılmayan oyuncak ve giysileri kapalı dolaplara koymak yerine, çocukların istediğinde ulaşabileceği açık raflarda veya alçak modüler kutular içinde bir depolama olanağı yaratmalıdırlar. 3-6 yaş grubundaki çocuklar, kendileri giyinip, soyunmayı öğrendiğinden modüler, hafif ve hareketli depolama birimleri çocuğun hızla değişen fiziksel ve psikolojik ihtiyaçlarını daha kolay karşılayabilecektir.

Fotoğraf 5. Çocuk Mobilyası Hem Oyuncak Hem Eşya Olmaya
Olanak Sağlamalıdır (URL-7).

Çevrenin algılanmasında önemli bir etken olan renk, çocuk odası tasarımında ciddiyle üzerinde durulması gereken bir konudur (Fotoğraf -6). Çocuğun büyümesiyle birlikte renk tercihlerinde sıcak renkten, soğuk renge (kırmızı, sarı, turuncu gibi renklerden mavi, yeşil gibi renklere) doğru bir değişim gözlemlenmektedir (Konrot, 1989, s.19). 3 yaşından önceki dönemde renk seçiminde yoğunlaşma ve parlaklık etkili olmaktadır. Öte yandan renkler, çocukların psikolojik gelişiminde etkilidir. Örneğin; pembe rengin çocuk için huzuru, güveni ve anne sıcaklığını duyumsattığı yapılan çeşitli araştırmalarla ortaya çıkmıştır. Açık mavi gibi pastel tonlarda duvarları boyanmış odalarda çocuğun daha rahat ve çabuk uyuduğu gözlemlenmiştir (Tavşan, 1995, s.20). Sarı ve turuncu renk ise çocukta arkadaşlık duygusunu ve neşeyi pekiştirdiğinden dikkat çekici özelliği nedeniyle az ışık alan mekânlar ve bu mekânlarda yer alacak mobilyalarda kullanılması doğrudur. Pastel tonlarda yeşil renk, çocuk üzerinde dinginlik etkisi bırakması ve odayı geniş göstermesi nedeniyle kullanıma uygun bir renk olarak önerilmektedir. Doğa ile özdeşleşmiş bir renk olan kahverenginin en fazla

bulunduğu ahşap malzeme, mobilyalarda açık tonlarda olmak şartı ile ölçülü olarak kullanılmalıdır. Doğada az rastlanır bir renk olan morun ise, çocuk odası ve mobilyasında ölçülü olarak kullanılması gerekmektedir. Çünkü mor renk dalga boyu en uzun olan ve gözün görmekte zorlandığı, beyin tarafından en zor renk olduğu için bu rengin hâkim olduğu mekânda çocuğun fiziksel ve psikolojik açıdan etkilenmesi söz konusudur. Kırmızı renk ise dalga boyu en kısa renk olduğundan en kolay ve çabuk algılanan renktir. Bu rengin çocuğun hareketlerinde hız artışına neden olması bir yana metabolizma hızı da artacağı için mekânda kullanımı ölçülü olmalıdır. 0-6 yaş grubu çocuk için oda tasarımında dikkat edilmesi gereken bir konu da dokudur. Çocuğun odanın ve mobilyaların biçim ile rengini doğru algılayabilmesi için tasarımda dokusal birlik sağlanmalıdır. Aynı renkte ancak farklı dokuya sahip iki yüzey, çocuk tarafından farklı renk ve tonlarda algılanabilmektedir. Çevresini görerek ve dokunarak algılayan çocuğa, doğru seçilmiş renk ve dokularla odasını ve eşyalarını sevdirebilmek mümkündür (Sandstrom, 1971, s.14).

Fotoğraf 6. Çocuğun Büyümesiyle Birlikte Renk Tercihlerinde Sıcak Renkten, Soğuk Renge (Kırmızı, Sarı, Turuncu Gibi Renklerden Mavi, Yeşil Gibi Renklere) Doğru Bir Değişim Gözlemlenmektedir (URL-8).

SONUÇ

Çocuğun doğasına, gelişimine ve gereksinmelerine uygun olarak ele alınması gereken eğitim sürecinden, öncelikle aile sorumludur. Özellikle kalıcı davranış biçimlerinin kazanıldığı 0-6 yaş grubundaki çocuğa verilecek doğru sosyal ve fiziksel uyarılarla fizyolojik ve psikolojik ilerleme, ancak doğru tasarlanmış bir çevreyle sağlanabilir. Zamanının çoğunluğunu geçirdiği odası çocuğun fiziksel çevresinde ve çocuğun zihinsel gelişimi üzerinde uyarıcı bir rol üstlenmektedir. Oysa bu çevrenin biçimlenmesi ve mobilyanın seçilmesinde çocuğun eğilimleri ve gelişim özellikleri yerine, çoğu zaman anne-babanın kendi zevkleri egemen olmaktadır. Çocuk odaları, alan olarak genellikle küçük olduğundan çocuğun hareketlerini sınırlamaktadır. Ancak

çocuk odası, yukarıda da belirtilen özelliklere bağlı olarak öncelikle çocuk için tasarlanan bir mekân olmak zorundadır. Çocuk bu mekânda gereksinimlerinin temelini oluşturan oynama ve öğrenme eylemlerini bir arada gerçekleştirebilmelidir. Gereksinimleri karşılanmadığında, sosyalleşmesi için uygun, eylemlerini destekleyecek ve güçlendirecek fiziksel çevreyi bulamadığından çocuk, kendisini gerilimde hissedecektir. Bölge savunusu ve mahremlik içgüdülerini doyuma ulaştıramayan çocuklar, bu mekânlarda saldırgan davranışlar sergileyeceklerdir. Ayrıca belli bir mekân parçası üzerinde denetim elde edemeyen çocuklarda kişilik gelişmesi de ağır olacaktır.

Bu açıdan çocuk mekânlarının sıradanlıktan uzak, doğru renklendirilmiş ve hareketli olması, düşünce özgürlüğü olan yetenekli bireyin yetişmesinde ilk adımı oluşturmaktadır. Fizyolojik, psikolojik gelişim ve topluma sağlıklı bir bireyin kazandırılması açılarından çocukların hayal gücünün desteklenmesi ve yaşadıkları mekânları sevmeleri gerçekten önemlidir. Bu amaçla çocuğun bir mekâna ve biçimleyebileceği mobilya ile donanımlara gereksinimi bulunmaktadır. Çocuğun gelişimini destekleyecek çevre yaratılmalı ve mekânda yatma, uyuma, oturma ve depolama gibi temel gereksinimlerin yanında vurarak, bozarak, dağıtarak ve yeniden toplayarak oyun ile öğrenme eylemlerini gerçekleştirebilme olanağı tanınmalıdır (Fotoğraf- 7).

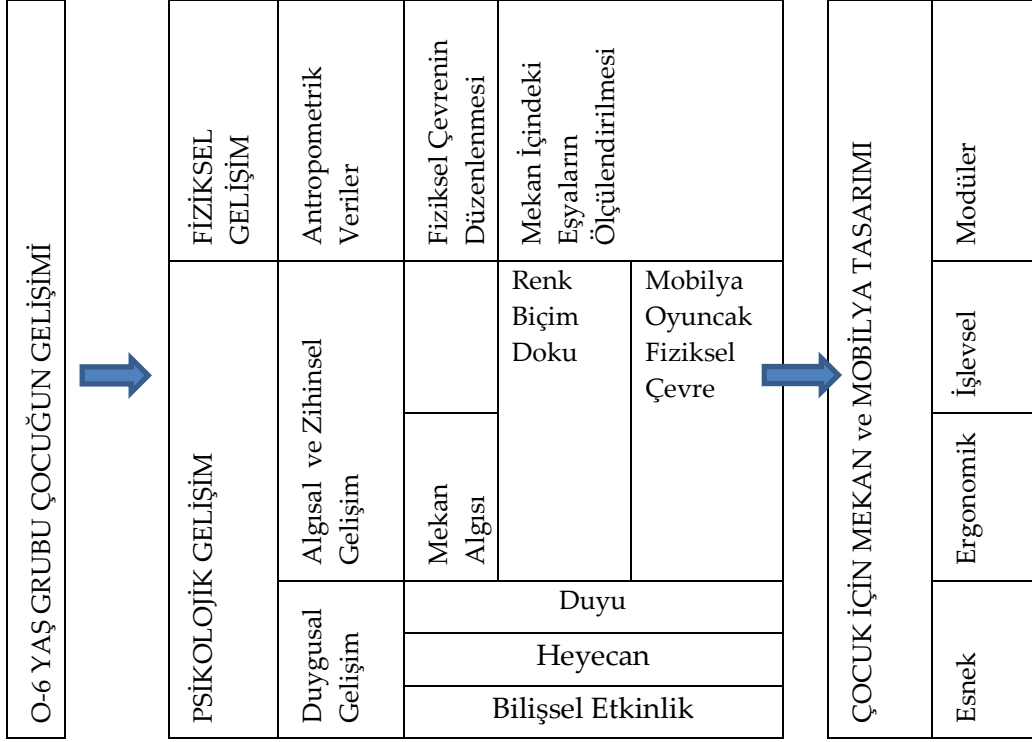

Fotoğraf 7. Mobilya Çocuğun Gelişimini Destekleyecek Çevre Oluşturabilmelidir (URL-9).

Fizyolojik ve psikolojik gelişim açısından çocuğun çevresi, birçok değişikliklere açık olmalı ve mekân her biçimlenişinde yeni ufuklar açabilmelidir. Mekâna yaratıcılığa açık elemanlar yerleştirilirken, çevrenin düzenlenişi ve biçimlendirilmesinde çocuğun doğası ve eğilimleri göz ardı edilmemeli ve mekânda kendisini mutlu hissetmesi sağlanmalıdır. Bu bilgilerin doğrultusunda çocuğun 0-6 yaş grubunda hızlı bir öğrenme süreci yaşadığını ve gelişim yönünden en yüksek noktaya ulaştığını söyleyebiliriz. Bu gelişimin yönlendirilmesi ise çocuğun doğru tasarlanmış bir çevreden ve nesnelere alacağı uyarılar ile hızlandırılabilir. Bu nedenle çocuğun içinde yaşayacağı mekânın ve

mobilyaların çocuğun gelişimi açısından doğru tasarlanması ve tasarımda çocuk gelişim ölçütlerinin dikkate alınmasının önemi ortaya çıkmaktadır (Tablo-1).

Tablo 1. 0-6 Yaş Grubu Çocuğun Gelişiminde Mekân ve Mobilya İhtiyacının Oluşumu

KAYNAKÇA

- Akarsu,F., (1984). Piaget'e göre çocukta mekân kavramının gelişimi. *Mimarlık*, 207(9), 31-33,
- Demirarslan,D., Aytöre,S. (2004). Bilişsel etkiler açısından 0-6 yaş dönemindeki çocuğun gelişiminde mobilya tasarımının önemi. 4. *Uluslararası tasarım ve duygusal deneyimler konferansı*, ODTÜ. Ankara 12-14 Temmuz 2004.
- Demirarslan,D., (2004). 0-6 yaş grubu çocuk için mekan ve donatı elemanı tasarımında ergonomi ilkesinin önemi", Ergonomi kongresi. Uludağ Üniversitesi, BURSA- 7-9 Ekim 2004
- Demirarslan, D. (2007). *İç mimarlık öğrencileri için mekan tasarımına giriş*. Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi yayımları.
- Doğramacı, F. (1994). *3-6 Yaş Grubunda Çocuk Odası Mobilyasına Ve Tasarım Ölçütlerine Bir Yaklaşım*. Ankara: HÜ. SBE, Yüksek Lisans Tezi.
- Druin, A. (2002). The role of children in the design of new technology Behaviour and information technology (BIT) 21(1), pp. 1-25.
- Emanuelson, I., (2003). *How safe are childcare products, toys and playground equipment? A Swedish analyses of mild brain injuries at home and during leisure time 1998-1999*, İSVEÇ-2003
- Ertuğrul, Y. (1994). *3-6 Yaş çocukların ev ortamlarının düzenlenmesi üzerine bir araştırma*. Anakara: Gazi Üniversitesi SBE Çocuk Gelişimi ve Ev Yönetimi Bölümü Yüksek Lisans Tezi.
- Gardner, H., (1978). *Developmental psychology and introduction*. Little Brown, USA.
- Johnson, C.P, Blasco, P.A., (1997). Infant growth and and development. *Pediatrics in Review*, (18), 224-242.
- Konrot, M., (1989). *Okul öncesi çocukların oyun odası duvarları için seçtikleri renkler*. Eskişehir: AÜ Eğitim Fakültesi Yüksek Lisans Tezi .
- Lang, J., (1987). *Creating architectural theory*. Newyork: Van Nostrand Reinhold Com.
- Sandstrom,C.J., (1971). *Çocuk ve gençlik psikolojisi*, (Çeviren: Refia Semin), İstanbul: İÜ Edebiyat Fakültesi Matbaası, Yay. No: 1614.
- Sanes,J., Jessel,T. (2000). The formation and regeneration of synapses, *Principles of neural science 1087-1114*. Newyork: McGraw-Hill.
- Tavşan, F. (1995). *Trabzon konutları üzerinde çocuk odaları mekân ve donatı özellikleri üzerine bir araştırma*. Trabzon: KTÜ FBE Yüksek Lisans Tezi.
- Tideman, E., Gustafsson, J., (2003). Age-related differentiation of cognitive abilities in ages 3-7, *Personality and Individual Differences* .15 September 2003.
- Yeşilyaprak, B. (2018). *Eğitim psikolojisi*. Ankara: Pegem Akademi.
- URL-1: https://www.unicef.org/turkey/crc/_cr23c.html, 24.3.2019.
- URL-2:
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c9a7538a92b50.34600407, 24.3.2019.
- URL-3: <http://www.camalclinic.com/what-is-psychomotor-therapy/>, 24.3.2019.
- URL-4: <https://tr.dhgate.com/product/coral-velvet-children-sofa-chairs-cushion/205902823.html>, 24.3.2019.
- URL-5: http://funfonez.com/incredible_modular-furniture-for-kids/amazing_modular-furniture-for-kid-com-el-ultimo-gritto-k-block-table-seating, 24.3.2019.

URL-6: <https://vurni.com/ps13-tetris-baby-block-sofa-series/>, 24.3.2019.

URL-7: <https://www.homedit.com/lego-inspired-home-furnishings-are-trendy/>, 24.3.2019.

URL-8: <http://www.sotanostudio.com/foam-tek-kids-furniture/> 09.5.2019.

URL-9: <https://design-milk.com/animaze-multifunctional-furniture-that-encourages-kids-to-play/>, 09.5.2019.

Kaynak belirtilmeyen şekil ve tablolar yazar tarafından düzenlenmiştir.